

Sygn. akt II CNP 36/12

POSTANOWIENIE

Dnia 10 sierpnia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 10 sierpnia 2012 r.,

skargi E. F.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego

wyroku Sądu Rejonowego

z dnia 24 września 2009 r.,

wydanego w sprawie z powództwa J. M.

przeciwko E. F. i M. F.

o zapłatę,

odrzuca skargę.

Uzasadnienie

W związku ze skargą pozwanego E. F. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego z dnia 24 września 2009 r. Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W trakcie postępowania wywołanego wniesieniem skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem wyroku pełnomocnik skarżącego w pismach procesowych zaznaczał, że reprezentuje także M. F. i dołączył pełnomocnictwo do reprezentowania jego interesów w sprawie wywołanej wniesieniem skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem wskazanego na wstępie wyroku. Pełnomocnictwo to jest identyczne z pełnomocnictwem pochodzącym od E. F. Nie oznacza to jednak w żadnym razie, że skarżącym jest również M. F.

Odnosząc się zatem do skargi E. F., trzeba zwrócić uwagę, że wymagania konstrukcyjne skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia określone są w art. 424⁵ § 1 k.p.c. Skarga powinna zawierać oznaczenie wyroku, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest on zaskarżony w całości lub w części, przytoczenie jej podstaw oraz ich uzasadnienie, wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny, uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy oraz wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Zgodnie zaś z art. 424¹ § 2 k.p.c. w sytuacji, w której strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych, dopuszczalność tej skargi uzależniona jest od istnienia wyjątkowego wypadku polegającego na występowaniu niezgodności z prawem o kwalifikowanym charakterze, wynikającej z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela.

Skarga wniesiona została od orzeczenia sądu pierwszej instancji, które nie zostało skutecznie zaskarżone z wykorzystaniem przewidzianych prawem środków. W takim wypadku dopuszczalność skargi wymaga łącznego spełnienia dwóch przesłanek - istnienia wyjątkowego wypadku oraz występowania kwalifikowanej postaci niezgodności kwestionowanego orzeczenia z prawem, która wynikać musi z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych

wolności albo praw człowieka i obywatela (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 2006 r., I CNP 4/06, OSNC 2006/6/113). Wystąpienie takiego wyjątkowego wypadku strona powinna skonkretyzować i wykazać w skardze, w ramach realizacji obowiązku przewidzianego w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. Wyjątkowość wypadku z art. 424¹ § 2 k.p.c. należy rozpatrywać nie tylko z punktu widzenia przyczyny niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, lecz także w aspekcie powodów nieskorzystania przez stronę z możliwości zaskarżenia tego orzeczenia. Przyczyny nieskorzystania przez stronę z przysługujących jej środków zaskarżenia muszą mieć charakter obiektywny, co przesądza, że chodzi o okoliczności obiektywnie uzasadniające niewniesienie przez stronę przysługujących jej środków zaskarżenia, a nie o okoliczności subiektywne wynikające z woli lub zaniedbań jej lub jej pełnomocnika (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 2006 r., I CNP 4/06, nie publ.; z dnia 7 lutego 2008 r., IV CNP 217/07, OSNC -ZD 2008, nr 4, poz. 114; z dnia 10 sierpnia 2010 r., II CNP 39/10, nie publ.; z dnia 12 sierpnia 2011 r. I CNP 85/10, nie publ.; z dnia 14 grudnia 2011 r., II CNP 41/11, nie publ.). Oznacza to, że jedynie wyjątkowo podstawę określoną w art. 424¹ § 2 k.p.c. może stanowić zamknięcie drogi do instancji odwoławczej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2006 r., V CNP 86/06, OSNC 2007/3/47). Uchybienia obowiązkowi związanym z opłaceniem zwykłego środka zaskarżenia, jaki przysługiwał od postanowienia Sądu pierwszej instancji stanowi zdarzenie zawinione przez stronę, w szczególności, jeśli skarżący był reprezentowany przez fachowego pełnomocnika. W konsekwencji nie można przyjąć, że zachodzi przewidziana w art. 424¹ § 2 k.p.c. niezbędna przesłanka dopuszczalności skargi w postaci wyjątkowego wypadku usprawiedliwiającego nieskorzystanie z przysługującego środka zaskarżenia wyroku sądu pierwszej instancji.

Z przytoczonych przyczyn Sąd Najwyższy odrzucił skargę na podstawie art. 424⁸ § 2 k.p.c.